

Fetge gras no alcohòlic (FGNA) en persones amb VIH

Jordi Hoyo Sánchez

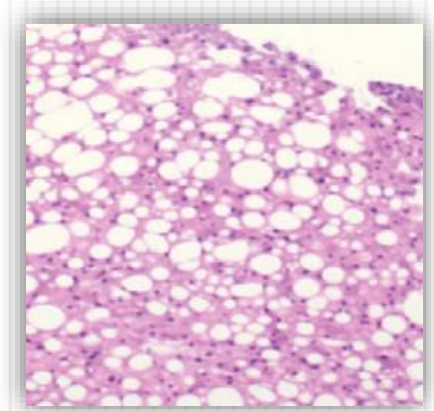
Metge Família – EAP Numància

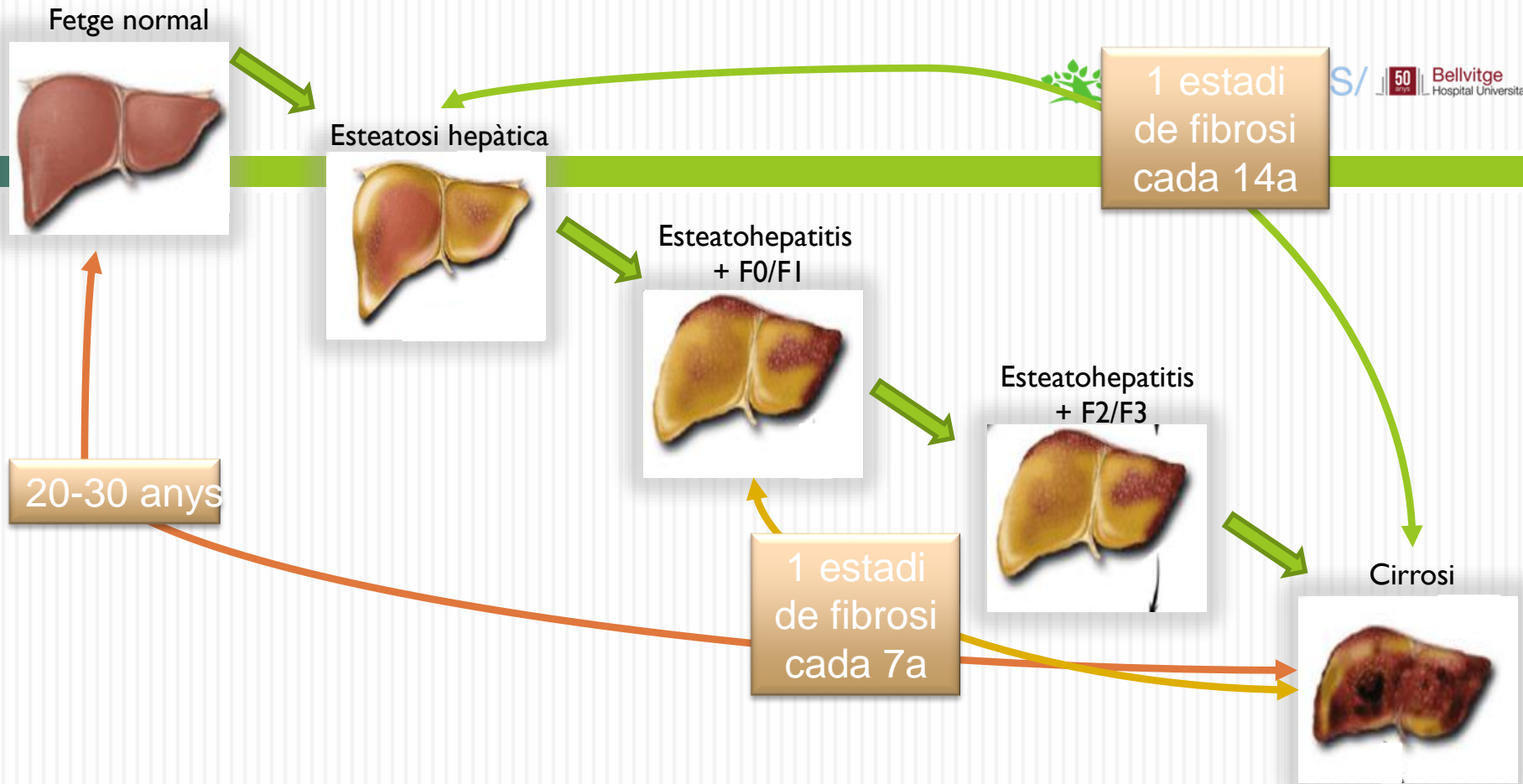
GdT Fetge gras de la CAMFiC

Definició de FGNA

“La malaltia per fetge gras no alcohòlic s'està convertint en una epidèmia similar a altres malalties com el càncer, l'obesitat, les malalties cardiovasculars o la diabetis.”

- La malaltia per FGNA es caracteritza per un acúmul excessiu d'àcids grassos lliures i triglicèrids als hepatòcits, preferentment en forma de vacuoles de greix.
- >5% dels hepatòcits amb excés de greix en absència d'altres causes

Singh, Siddharth et al. "Fibrosis progression in nonalcoholic fatty liver vs nonalcoholic steatohepatitis: a systematic review and meta-analysis of paired-biopsy studies." *Clinical gastroenterology and hepatology : the official clinical practice journal of the American Gastroenterological Association* vol. 13,4 (2015): 643-54.

Prevalença: FGNA

- FGNA és la malaltia hepàtica més freqüent amb una prevalença de
  - 24% en població general
  - 35-60% en pacients amb VIH (monoinfecció)
  - 75-92% en pacients amb obesitat
  - 60% en pacients amb DM2 on el 37,3% ja presentaven NASH (un 17% fibrosi)

Younossi ZM et al. The global epidemiology of NAFLD and NASH in patients with type 2 diabetes: a systematic review and meta-analysis. J Hepatol 2019; 71: 793–801.

Maurice JB, Patel A, Scott AJ, Patel K, Thursz M, Lemoine M. Prevalence and risk factors of nonalcoholic fatty liver disease in HIV-monoinfection. AIDS. 2017 Jul 17

Genètica

Hàbits
(dieta/sedentarisme)

Disbiosis intestinal

Augment de la resistència a la insulina

Augment àcids grassos lliures

Augment i activació d'adipòcits

Activa lipogènesi hepàtica

Acúmulo de greix a l'hepatòcit

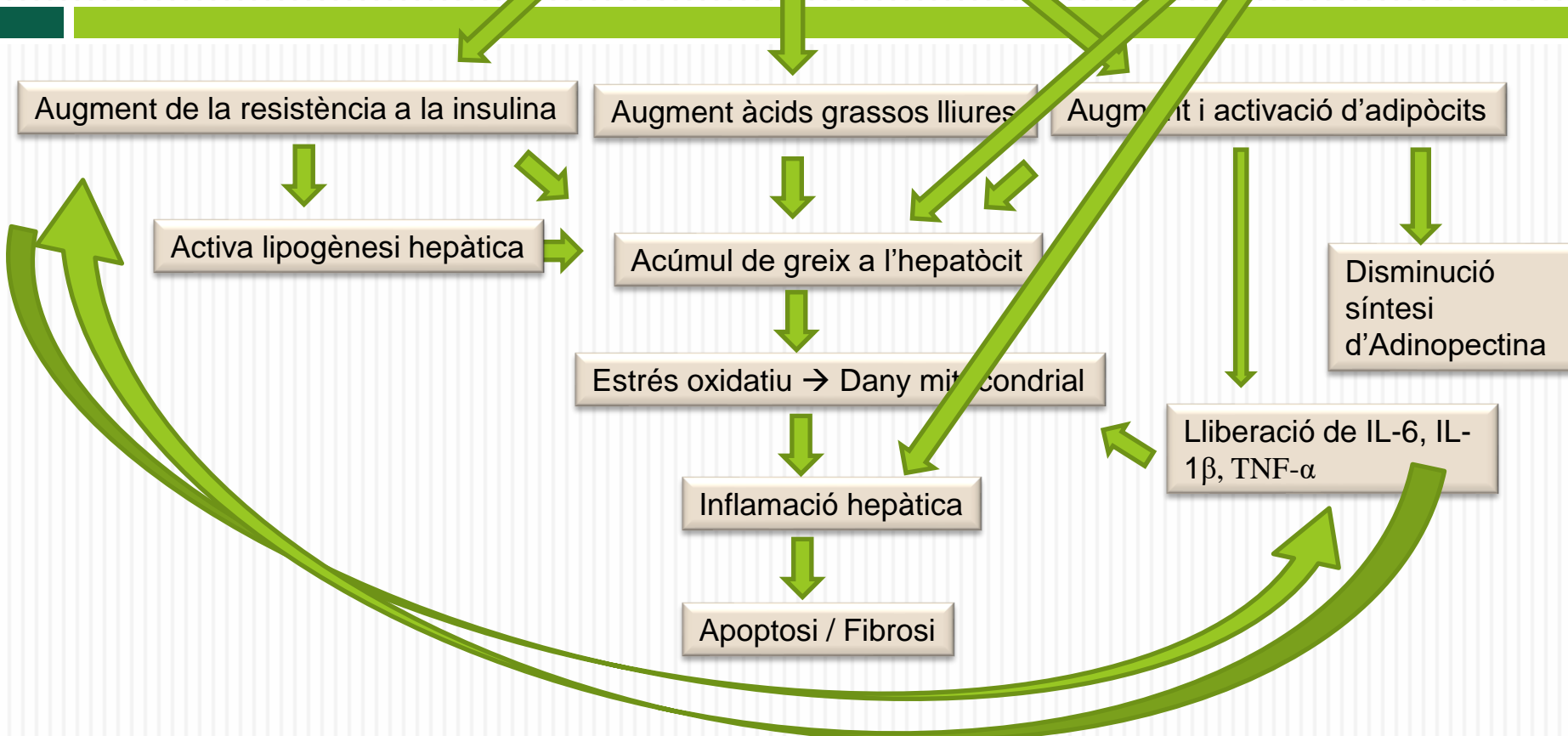
Disminució
síntesi
d'Adinopectina

Estrés oxidatiu → Dany mitocondrial

Lliberació de IL-6, IL-1 β , TNF- α

Inflamació hepàtica

Apoptosi / Fibrosi

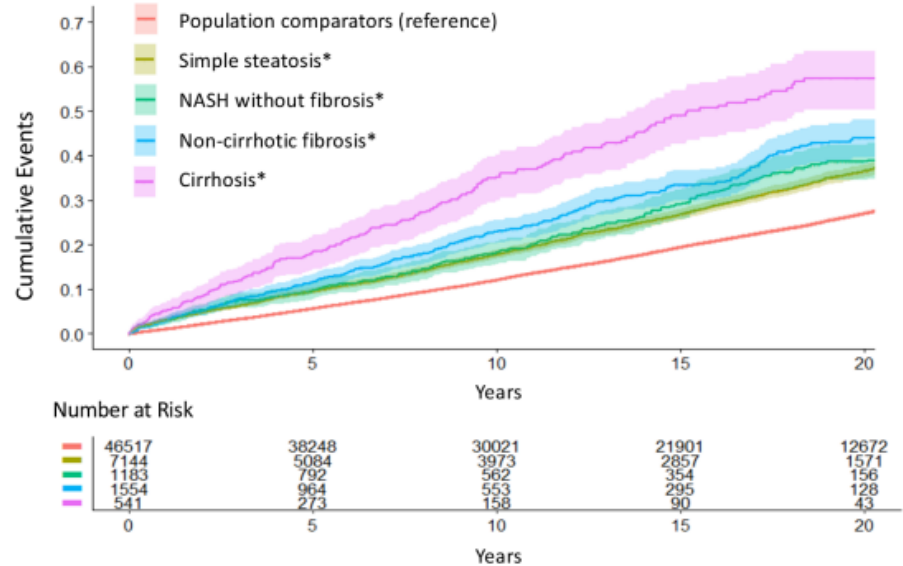
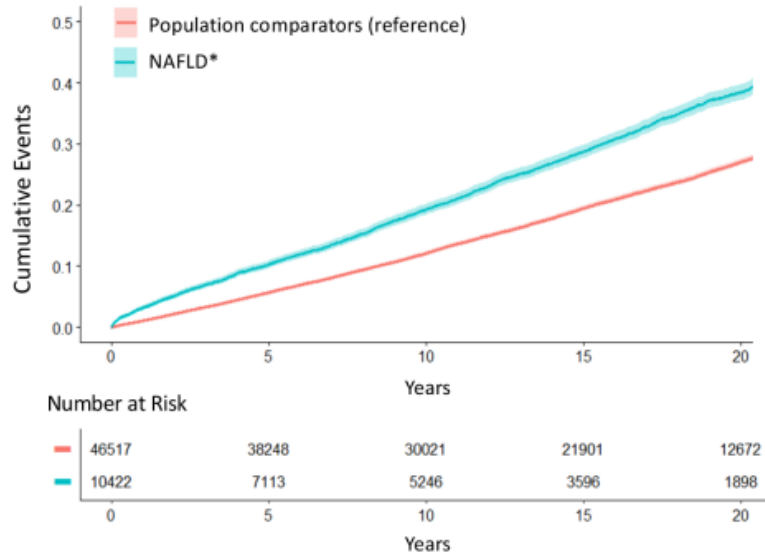

Morbimortalitat de FGNA

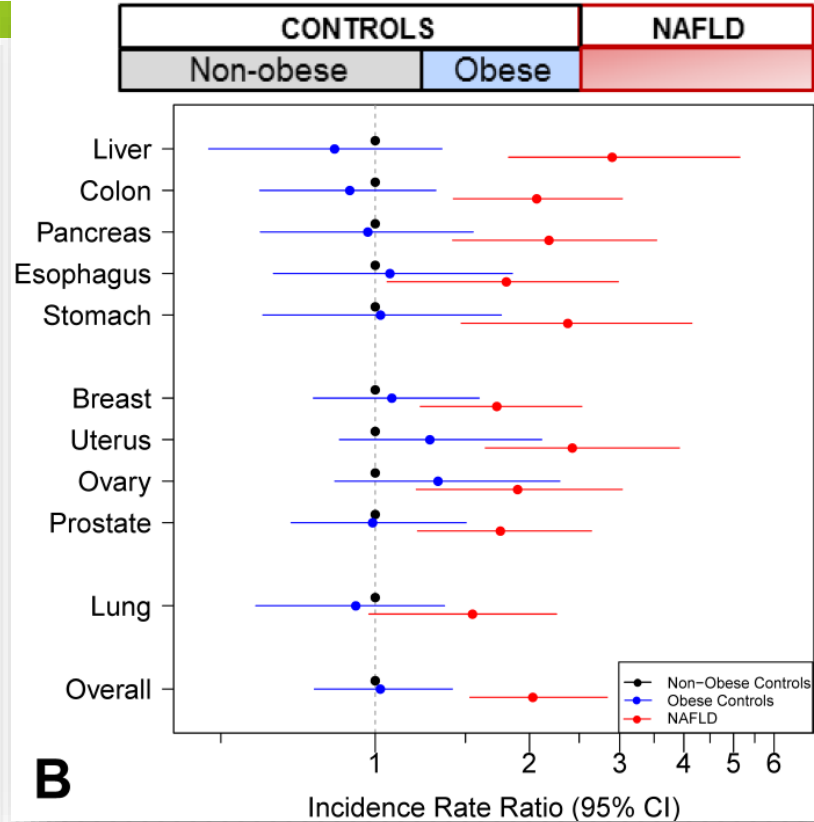

- El FGNA és una malaltia sistèmica que augmenta la morbimortalitat.
- Les causes més freqüents de mortalitat són:
  - Malalties cardiovasculars (40%)
  - Neoplàsies extrahepàtiques (20%)
  - Complicacions hepàtiques (10%)

Malalties cardiovasculars

Neoplàsies

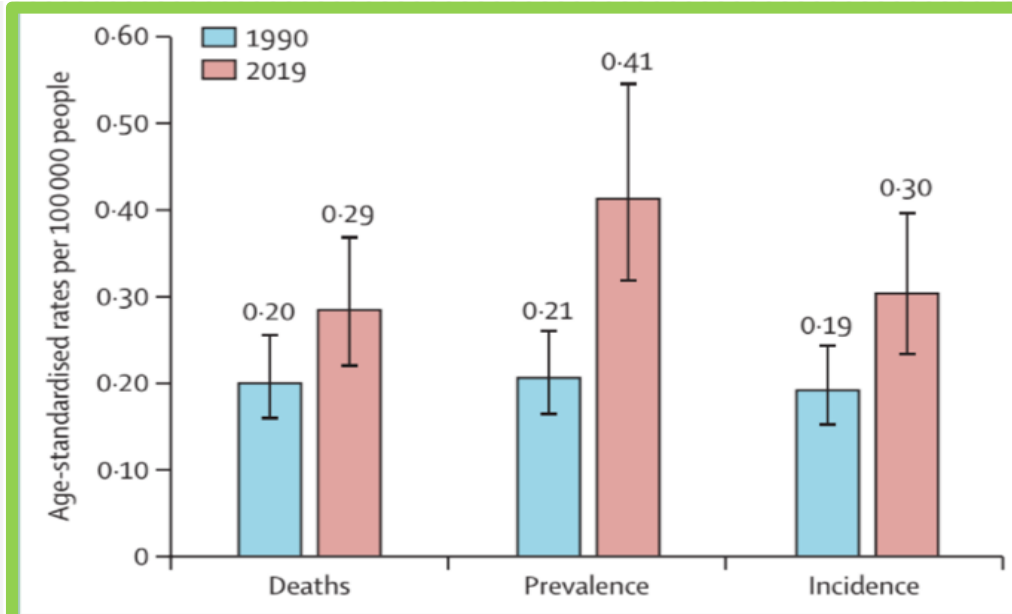
Prevalença de Ca Hepàtic a causa de NASH

CAMFiC
Associació Catalana de Medicina
Familiar i Comunitària

SCAIC
Societat Catalana d'Al·lèrgia i
Immunologia Clínica

Figure 6: Epidemiology of primary liver cancer due to NASH in the WHO European region, 1990 vs 2019

Estimates are retrieved from Global Burden of Disease 2019, and are expressed as age-standardised rates per 100 000 people (appendix p 13). NASH=non-alcohol steatohepatitis.

- La infecció vírica genera:
  - Inflamació crònica
  - Augment estrès oxidatiu
- Ús de TAR
  - Augment de Sd Metabòlic
  - Redistribució greix corporal, lipodistrofia
    - Resistència a la insulina
    - Hipertrigliciridèmia
    - HDL baix

Principals factors de risc

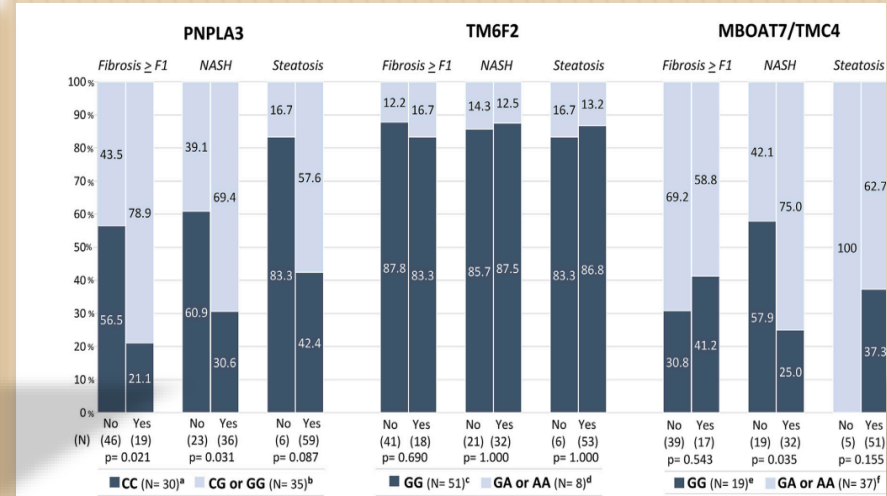
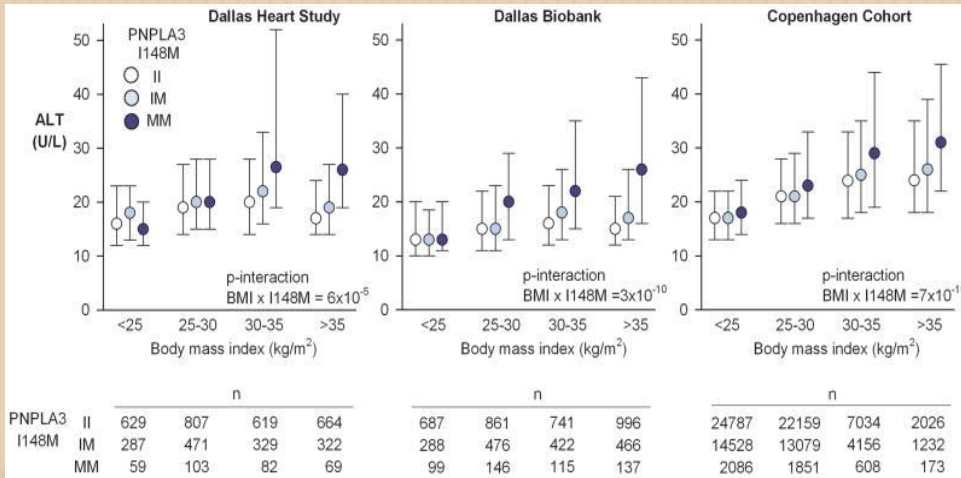

- ❑ Obesitat abdominal
- ❑ DM2
- ❑ HTA
- ❑ Hipetrigliciridèmia, HDL disminuït
- ❑ Polimorfismes genètics
- ❑ Tractament antiretroviral

Van Welzen BJ, Mudrikova T, El Idrissi A, Hoepelman AIM, Arends JE. *A Review of Non-Alcoholic Fatty Liver Disease in HIV-Infected Patients: The Next Big Thing?* Infect Dis Ther. 2019 Mar;8

Fourman LT, Stanley TL, Zheng I et al. *Clinical Predictors of Liver Fibrosis Presence and Progression in Human Immunodeficiency Virus-Associated Nonalcoholic Fatty Liver Disease.* Clin Infect Dis. 2021 Jun 15

Alteracions genètiques

Stender, Stefan et al. “Adiposity amplifies the genetic risk of fatty liver disease conferred by multiple loci.” Nature genetics vol. 49,6 (2017)

Busca C, Arias P, Sánchez-Conde M, Rico M, et al. “Genetic variants associated with steatohepatitis and liver fibrosis in HIV-infected patients with NAFLD”. Front Pharmacol. 2022 Aug 30

Diagnòstic d'Esteatosi hepàtica

- Ecografia
  - Baixa sensibilitat si <30% d'esteatosi per histologia, IMC > 40 i variabilitat interobservador
- Biòpsia hepàtica
  - Prova estàndar
  - Agressiva
- RMN – Espectroscòpia per RMN
  - Molt costosa
  - Alta sensibilitat i especificitat
  - Probable alternativa a la biòpsia

Diagnòstic d'Esteatosi hepàtica

- Elastografia transitòria
Valors del CAP > 248db/m
- Marcadors serològics
FLI (Fatty Liver Index)
NAFLD Liver fat Score

Fatty Liver Index ☆

Diagnoses fatty liver using labs and exam findings.

When to Use ▾

Pearls/Pitfalls ▾

Why Use ▾

BMI

Norm: 20 - 25

kg/m²

Waist circumference

Norm: 64 - 94

cm ⇄

GGT

Norm: 15 - 41

U/L

Triglycerides

Norm: 0 - 1,7

mmol/L ⇄

Diagnòstic de fibrosi hepàtica

- ❑ Elastografia transitòria
- ❑ Biòpsia hepàtica
- ❑ RMN espectroscòpica
- ❑ NAFLD Fibrosi Score
- ❑ FIB-4
- ❑ Bioquímica: ELF

Fibrosis-4 (FIB-4) Index for Liver Fibrosis ☆

Noninvasive estimate of liver scarring in HCV and HBV patients, to assess need for biopsy.

When to Use ▾

Pearls/Pitfalls ▾

Why Use ▾

Age

Use with caution in patients <35 or >65 years old, as the score has been shown to be less reliable in these patients

Norm: 0 - 0

years

AST

Aspartate aminotransferase

Norm: 15 - 41

U/L

ALT

Alanine aminotransferase

Norm: 1 - 35

U/L

Platelet count

Norm: 150 - 350

× 10⁹/L ↔

NAFLD fibrosis score Online calculator

Angulo P, Hui JM, Marchesini G et al. **The NAFLD fibrosis score**
A noninvasive system that identifies liver fibrosis in patients with NAFLD
 Hepatology 2007;45(4):846-854 [doi:10.1002/hep.21496](https://doi.org/10.1002/hep.21496)

Age (years)

BMI (kg/m²)

IGF/diabetes

AST

ALT

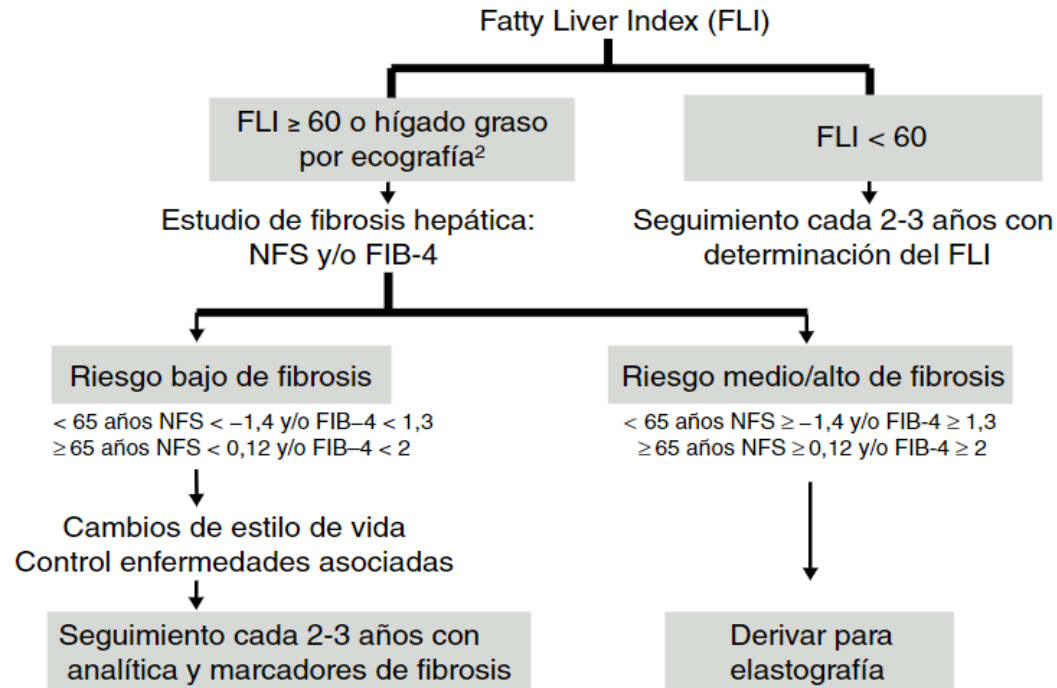
Platelets (×10⁹/l)

Albumin (g/l)

L. Caballeria et al. / Med Clin (Barc). 2019;153(4):169-177

PACIENTES CON FACTORES DE RIESGO¹ Y/O HÍGADO GRASO POR ECOGRAFÍA

I en el pacient amb VIH?

- Elastografia transitòria
- Ecografia abdominal
- FLI
- NFLD fat liver Score
- FIB4
- NFLD Score

Tractament

- Pèrdua de pes
- Estils de vida saludables
- Dieta pobre en sucre

Canvis a la fibrosi segons pèrdua de pes

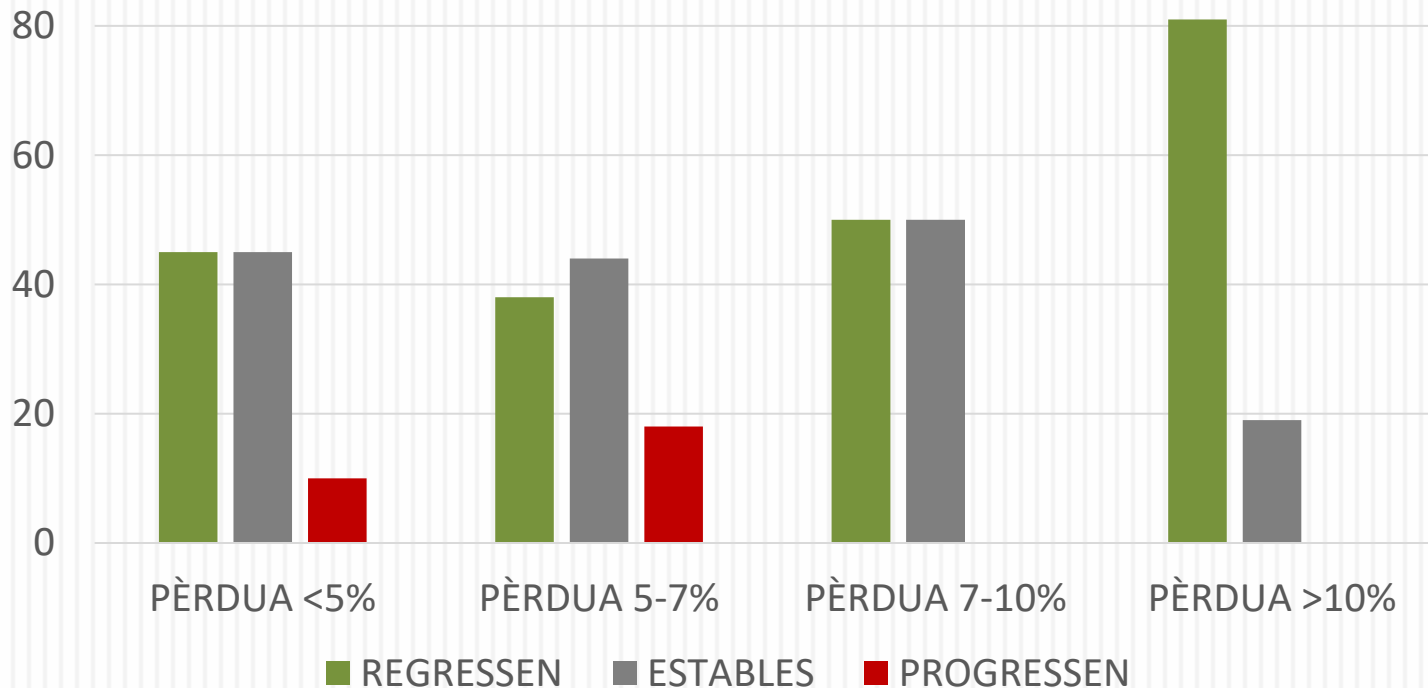

CAMFiC
Associació Catalana de Medicina
Familiar i Comunitària

Bellvitge
Hospital Universitari

100

Tractament

- ❑ Pèrdua de pes
- ❑ Estils de vida saludables
- ❑ Dieta pobre en sucre
- ❑ Estatines???
- ❑ Pioglitazona???
- ❑ arGLP1 ???
- ❑ iSGLT2???

Ghosal S et al. *A meta-analysis of the effects of glucagon-like-peptide 1 receptor agonist (GLP1-RA) in nonalcoholic fatty liver disease (NAFLD) with type 2 diabetes (T2D)*. Sci Rep. 2021 Nov 11

Mantovani A et al. *Efficacy of peroxisome proliferator-activated receptor agonists, glucagon-like peptide-1 receptor agonists, or sodium-glucose cotransporter-2 inhibitors for treatment of non-alcoholic fatty liver disease: a systematic review*. Lancet Gastroenterol Hepatol. 2022 Apr;7(4):367-378

Moltes gràcies